

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1487/2525

เรื่อตรีทองเจือ ขวัญเจริญ ร.น.โจทก์ นายตุ้ พานิช กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1557, ป.พ.พ. มาตรา 1566, ป.พ.พ. มาตรา 1567, ป.พ.พ. มาตรา 1548

ย่อ / หลักกฎหมาย

โดยสายโลหิตแล้วโจทก์เป็นบิดาที่แท้จริงของ จ. และโจทก์ยังได้จดทะเบียนรับรองว่า จ. เป็นบุตรของตนอีกชั้นหนึ่งด้วยโจทก์จึงเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของ จ.นับตั้งแต่วันจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1557 และเป็นผู้ปกครองของ จ. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1566 โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกบุตรของตนคืนจากหน้าของบุตรคือจำเลยที่ 2 ซึ่งไม่ยอมคืนบุตรให้ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา1567 (4) ขณะโจทก์จดทะเบียน จ. เป็นบุตรนั้น มารดาของ จ.ถึงแก่กรรมไปแล้วและขณะนั้น จ. มีอายุเพียง 1 ปีเศษ มารดา จ. และ จ.จึงไม่อาจคัดค้านหรือให้ความยินยอมในการขอจดทะเบียนได้ การจดทะเบียนดังกล่าวจึงไม่ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1548

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า นางฉวีวรรณเป็นบุตรของจำเลยที่ ๑ และเป็นน้องสาวจำเลยที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ โจทก์กับนางฉวีวรรณได้อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาโดยเปิดเผย เกิดบุตรด้วยกัน ๑ คนคือเด็กชายเจริญวุฒิ โจทก์ให้การอุปการะเลี้ยงดู ให้การศึกษา ให้ใช้นามสกุลแก่เด็กชายเจริญวุฒิตลอดมาเป็นพฤติการณ์ที่รู้จักกันอยู่ทั่วไปตลอดมาว่าเด็กชายเจริญวุฒิเป็นบุตรโจทก์ และต่อมาโจทก์ได้จดทะเบียนรับรองเด็กชายเจริญวุฒิเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วส่วนนางฉวีวรรณได้ถึงแก่กรรมในวันเดียวกับที่เด็กชายเจริญวุฒิเกิด โจทก์ยินยอมให้เด็กชายเจริญวุฒิอาศัยอยู่กับจำเลยทั้งสองชั่วคราว เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๒๒ โจทก์ขอให้จำเลยทั้งสองคืนเด็กชายเจริญวุฒิแก่โจทก์เพื่อไปอยู่ร่วมกับโจทก์ที่กรุงเทพฯ จำเลยไม่ยอมคืน ขอให้ศาลพิพากษาบังคับ จำเลยทั้งสองให้การว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันอุปการะเลี้ยงดูเด็กชายเจริญวุฒิมาตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน โจทก์ไม่เคยไปมาหาสู่และส่งเสริมให้การศึกษา โจทก์กับนางฉวีวรรณมิได้จดทะเบียนสมรส เด็กชายเจริญวุฒิจึงเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนางฉวีวรรณแต่ฝ่ายเดียว เมื่อโจทก์จดทะเบียนรับรองบุตรนางฉวีวรรณก็ได้ให้ความยินยอมและไม่มีผู้ใดให้ความยินยอมแทนเด็กชายเจริญวุฒิ เจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้แจ้งความการขอจดทะเบียนไปยังเด็กและมารดาเด็ก จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้พิพากษายกฟ้อง หลังจากยื่นคำให้การจำเลยที่ ๑ ถึงแก่กรรม โจทก์ขอถอนฟ้องจำเลยที่ ๑ ศาลอนุญาตจำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ ๑ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ ๒ คืนหรือส่งมอบเด็กชายเจริญวุฒิให้แก่โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยที่ ๒ ฎีกา ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์เป็นบิดาของเด็กชายเจริญวุฒิ ขวัญเจริญอันเกิดจากนางฉวีวรรณ พานิช หรือขวัญเจริญ ภริยาโจทก์ซึ่งมิได้จดทะเบียนสมรสกัน เด็กชายเจริญวุฒิเกิดเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๓ และในวันเดียวกันนั้นนางฉวีวรรณได้ถึงแก่กรรม ต่อมาวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๑๕ โจทก์ได้ขอจดทะเบียนรับรองเด็กชายเจริญวุฒิ ขวัญเจริญ เป็นบุตร และในวันเดียวกันเจ้าหน้าที่นายทะเบียนได้จดทะเบียนการรับรองบุตรดังกล่าวให้โจทก์แล้วจำเลยที่ ๒ เป็นน้องสาวของนางฉวีวรรณ เป็นน้องของเด็กชายเจริญวุฒิและเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กชายเจริญวุฒิมาตั้งแต่เกิด และวินิจฉัยว่าโดย

สายโลหิตแล้ว โจทก์เป็นบิดาที่แท้จริงของเด็กชายเจริญวุฒิ ขวัญเจริญ และโจทก์ยังได้จดทะเบียนรับรองว่าเด็กชายเจริญวุฒิเป็นบุตรของตนอีกชั้นหนึ่งด้วย โจทก์จึงเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กชายเจริญวุฒินับแต่วันจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕๗ และเป็นผู้ปกครองเด็กชายเจริญวุฒิ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๖ ย่อมมีสิทธิเรียกบุตรของตนคืนจากหน้าของบุตรคือจำเลยที่ ๒ ซึ่งไม่ยอมคืนบุตรมาให้ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๗(๔) ข้อที่จำเลยที่ ๒ ฎีกาว่า โจทก์จดทะเบียนเด็กชายเจริญวุฒิ เป็นบุตร โจทก์ไม่ได้รับความยินยอมของเด็กและมารดาเด็ก ทั้งเจ้าหน้าที่ก็มีได้แจ้งการขอจดทะเบียนไปยังเด็กและมารดาเด็ก การจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรของโจทก์จึงขัดต่อบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ศาลฎีกาเห็นว่าขณะโจทก์จดทะเบียนเด็กชายเจริญวุฒิเป็นบุตรนั้น นางฉวีวรรณมารดาเด็กชายเจริญวุฒิได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว และขณะนั้นเด็กชายเจริญวุฒิก็กมีอายุเพียง ๑ ปีเศษ นางฉวีวรรณและเด็กชายเจริญวุฒิจึงไม่อาจคัดค้านหรือให้ความยินยอมในการขอจดทะเบียนนั้นได้ การจดทะเบียนดังกล่าวจึงไม่ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๘๔ จึงฟังได้ว่าการจดทะเบียนรับรองบุตรของโจทก์สมบูรณ์และชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษายืน

องค์คณะ

สหัส สิงหวิริยะ · อัมพล สุวรรณภักดี · สมบูรณ์ บุญภินนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1487/2525>